

ELEKTRONİK CİHAZ SİGORTALARI GENEL ŞARTLARI

Teminat Kapsamı

Madde 1

Sigortacı, bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde cinsi, sayısı, yapım yılları, niteliği ve sigorta kıymetleri yazılı, münferit ünite veya muhtelif birimler halinde belirtilmiş olan elektronik makine, teçhizat veya bilgi işlem sistemlerinin deneme devresinden sonra normal çalışır halde iken veya aynı işyerinde temizleme, bakım, revizyon ve yer değiştirme esnasında veya dururken, önceden bilinmeyen ani ve beklenmedik her türlü sebepten ve ezcümle;

- İşletme personelinin veya üçüncü kişilerin ihmali, kusuru, hatası, dikkatsizliği veya sabotajından,
 - Sigortalı kıymetlerin bulunduğu mahallerde yapılan hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsten,
 - Hatalı dizayn ve malzemeden,
 - Kısa devre, yüksek voltaj ve endüksiyon akımının etkilerinden,
 - Yangın, yıldırım, her nev'i infilak ve bunlar sebebiyle yapılan söndürme, yıkma ve kurtarma ameliyelerinden,
 - Kavrulma, kararma, duman ve isden,
 - Deprem hariç fırtına, sel, seylap, yer kayması, toprak çökmesi gibi tabii afetlerden,
 - Su ve rutubet etkisi ve bunlardan doğan korozyon hasarlarından,
 - İstisna edilmeyen diğer hallerden,
- hususla gelen maddi ziya ve hasarların gerektirdiği tamirat masrafları ve ikame bedellerini temin eder.

Aksine Sözleşme Yoksa, Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 2

Aksine sözleşme yoksa aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

- Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü meydana gelen ziya ve hasarların gerektirdiği nakliyenin en erken yapılmasını sağlayacak mutad vasıtalar dışında kalan seri vasıtalarla yapılan nakliye masrafları, fazla mesai ve tatil günleri ücret ve zamları,
- Seyyar ve taşınabilir elektronik cihazların poliçede yazılı sigortalı mahal dışında kullanım ve sevkiyatları sırasında ziya ve hasarları,
- Sigortalı kıymetlerin deprem neticesindeki ziya ve hasarları,
- Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketlerinin ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarları,
- Elektronik bilgi işlem sistemlerinde (depo) kayıt edilen bilgiler dahil olmak üzere manyetik disk, bant, kart ve düz metin formları ve benzeri harici bilgi ortamının fiziki hasarları sonucu ziya ve hasarları,
- Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü hasarlanan

sigortalı kıymet yerine alternatif başka bir kıymetin kullanılmasından doğacak artan iş ve çalışma masrafları,

- Valf ve tüplerde meydana gelecek ziya ve hasarlar,
- 3 üncü maddenin (m) bendinde belirtilen zararlar hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır.

- Harp, her türlü harp olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (harp ilan edilmiş olsun, olmasın), iç harp, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar,
- Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden husule gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyo-aktivite bulaşmalarının ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar (bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım «fission» olayını da kapsayacaktır).
- Kamu otoritesi tarafından sigortalı kıymet üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar.
- Hangi sebepten husule gelirse gelsin her türlü kâr kaybı veya mali mesuliyetler,
- Sigortalı kıymetlerin normal işlemesinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma, korozyon, erozyon veya oksidasyondan, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan,
- Sigortalı kıymetlerin imalatçı ya da satıcılarının yasa veya sözleşme gereği sorumlu olduğu ziya ve hasarlar,
- Sigortanın başlangıcında sigortalının veya temsilcilerinin bilgisi, haberi dahilinde sigortalı kıymetler ve bulunduğu yerle ilgili mevcut kusur, eksiklik ve bozuklukların sebep olduğu ziya ve hasarlar,
- Sigortalı iken hasarlanan ve bu hasar giderilmeden sigortalı kıymetin kullanılması neticesinden,
- Sigortacının sorumluluğunu gerektiren bir ziya ve hasar ile ilgisi olmayan, sigortalı ünitelerin forksiyonlarını yerine getirmek için yapılan ayar, tamir ve bakım masrafları,
- Valf ve tüpler hariç sigorta, conta, kayış vesair gibi değiştirilebilir parçalar ve yağlar veya kimyasal maddeler gibi belirli sürelerde değiştirilmesi ve yenilenmesi mutad olan malzemelerde kullanıma neticesinde meydana

gelecek ziya ve hasarlar (Bu parça ve malzemeler sebebiyle sigortalı diğer kıymetlerde meydana gelecek ziya ve hasarlar teminata dahildir),

- k. Sigortalı kıymetlerin boyalı, cilalı ya da mineli dış yüzeylerinde meydana gelebilecek sıyrık, çizik gibi estetik kusurlar (Bu kusurlar sebebiyle sigortalı diğer kıymetlerde meydana gelecek ziya ve hasarlar teminata dahildir),
- l. Sigortalının veya onun yerine kaim olan sorumlu kişinin kastından ve ağır kusurundan mütevellit maddi ziya ve hasarlar,
- m.3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar

Sigorta Bedeli ve Ayarlanması

Madde 4

Bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde vasıfları belirtilen sigortalı kıymetlerin sigorta bedelleri, bu kıymetlerin (var ise nakliye, montaj, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil) yeni ikame bedellerine eşit olacaktır. Hasar anında herhangi bir ünite veya birimin bu şekilde hesaplanacak yeni ikame bedeli sigorta bedelinden fazla bulunacak olursa, hasarın bu farka tekabül eden nispetteki kısmını sigortalı deruhte edecektir.

Sigortalı kıymetlerin sigorta bedellerinin yeniye göre (ikame) kıymetlerinden fazla veya eksik olduğu hasardan önce tespit edilecek olursa, ittıla tarihinden itibaren 15 gün içerisinde gün esaslı üzerinden bir ayarlama yapılır ve fazla veya eksik ödenmiş prim farkları iade veya tahsil edilir.

Sigorta Başlangıcı ve Sonu

Madde 5

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6

Sigortacı, bu sigortayı sigorta ettirenin rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere teklifname, poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

- a. Sigorta ettirenin kastı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar. Cayma halinde sigortacı prime hak kazanır. Riziko gerçekleşmiş ise tazminatı ödemez.
- b. Sigorta ettirenin kastı yoksa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 1 ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esaslı, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c. Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d. Sigorta ettirenin kastı bulunmadığı hallerde riziko:

- a. Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,
- b. Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre veyahut,
- c. Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nispet dairesinde tazminattan indirim yapar.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Madde 7

Akdin yapılmasından sonra sigortalı kıymetin teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yeri veya hali sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde, sigorta ettiren, bu değişikliği;

- a. Kendisi tarafından veya açık veya zimni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,
- b. Açık veya zimni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1. Sözleşmeyi fesheder veya,
2. Prim farkını talep etmek suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 8 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esaslı, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı kıymetin teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortacının,

sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunması halinde fesih hakkı düşer.

Sigortalı kıymetin yer ve halinde rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri, sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasten bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait tazminat hakkı düşer; ihbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse alınan primle alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır. Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

Bu madde hükümleri sigortalıya da aynen uygulanır.

Mülkiyet Değişikliği

Madde 8

Sigortalı kıymetin mülkiyetinde bir değişiklik olduğu takdirde, sigortanın hükmü devam eder ve sigortalının poliçeden doğan hak ve borçları yeni hak sahiplerine intikal eder. Bu takdirde sigorta ettiren ve sigortanın mevcudiyetini öğrenen yeni hak sahibi, devir keyfiyetini 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük yerine getirilmez ise sigortacı sorumluluktan kurtulur.

Sigortacı değişikliği; yeni hak sahibi de sigortanın mevcudiyetini öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sigortayı feshedebilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Poliçenin sigortacı tarafından feshi halinde, sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde fesih ihbarının postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esaslı, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde ise kısa müddet esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Sigortalı kıymetin malikinin değişmesi anında mevcut prim borçlarından sigorta ettiren, fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahibi ile birlikte sorumludur.

Sigorta ettirenin ölümü halinde, bu sigortadan doğan bütün hak ve borçlar olduğu gibi yeni hak sahiplerine intikal eder.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 9

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılıp yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde

düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde de ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının sorumluluğunun başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk onbeş gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden onbeş gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Sigortalının Poliçenin Yürürlüğü Esnasındaki Yükümlülükleri

Madde 10

Sigortalı, sigorta konusu kıymetlerin emniyeti ve korunması için, sigortalı değilmiş gibi, gerekli ihtimamı göstermekle yükümlüdür.

Sigortalı, sigorta konusu kıymetleri normal bakımlı ve işler halde bulundurmak için gerekli makul tedbirleri almaya, imalatçı firmanın kullanma talimatında belirtilen kullanma, kontrol ve bakım esaslarına uymaya, kabul olunan teknik ölçülerden aşırı yüklemeleri önlemeye idari mercilerin mer'i nizam ve talimatlarına ve bilhassa bunlardan sigortalı kıymetlerin çalıştırılmasına ve kontrolüne taalluk edenlere tamamıyla riayet etmeye mecburdur.

Sigortacı yetkili memurları vasıtasıyla gerektiğinde sigorta konusu kıymetleri teftiş ve kontrole yetkili olup, sigortalı da bu kontrollere müsaade ve yardım etmek ve sigortacının önereceği makul tedbirleri almakla yükümlüdür.

Hasar Vukuunda Sigortalının Yükümlülükleri

Madde 11

Sigortalı, hasar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- Hasarın vukuunu öğrendiği tarihten itibaren en geç 5 gün içinde sigortacıya ihbar etmek,
- Sigortalı değilmişçesine gerekli kurtarma ve koruma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından

verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,

c. Hasarın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tayine ve ziya ve hasar miktarıyla delilleri tespiti yararlı ve sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri (aslı veya kendisi tarafından tasdikli sureti veyahut fotokopisi) sigortacının talebi üzerine gecikmeksizin vermek ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek.

Şu kadar ki, sigortalı yukarıdaki hükümler dairesinde sigortacıyı haberdar ettikten sonra işletmenin faaliyetinin aksamaması amacıyla küçük çaptaki tamirleri (ayrıca tamir ihbarında bulunmak kaydıyla) sigortacının yetkili elemanlarının gelmesini beklemeden yaptırabilir.

Sigortacı, hasar ihbarını aldıktan sonra 7 gün içerisinde hasar yerine eksper göndermediği takdirde, sigortalı herhangi bir kayda bağlı olmaksızın hasarlı kısmın tamirine başlayabilir.

d. Ziya ve hasarın tahmini miktarını belirtir bir tazminat beyannamesini makul ve muhik bir süre içinde sigortacıya vermek,

e. Zaruri haller dışında hasar konusu yer veya mallarda bir değişiklik yapmamak,

f. Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tespiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı yer veya mallarda ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,

g. Sigortalı kıymetlerin çalınması halinde durumu öğrenir öğrenmez derhal zabıtaya bildirmek ve alacağı zaptı sigortacıya ibraz etmek,

h. Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Madde 12

a. Sigortalı, hasar vukuundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve bunun sonucu ziya ve hasar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu surette artan kısım indirilir.

b. Sigortalı, rizikonun tahakkukuna kasten sebebiyet verir veya ziya ve hasar miktarını kasten artırıcı fiilerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

Hasarın Tespiti

Madde 13

Bu poliçe ile sigortalı kıymetlerde meydana gelen ziya ve hasarın miktarı taraflarca uyuşularak tespit edilir. Taraflar uyuşamadıkları takdirde, ziya ve hasarın miktarı bu sahada mütehassis mühendisler veya teknisyenler arasından seçilecek ve hakem-bilirkişi diye adlandırılan bilirkişiler tarafından, aşağıdaki hükümlere tabi olmak üzere tespit edilir:

a. İki taraf tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini tayin eder ve bu husus noter eliyle diğer tarafa bildirilir. Taraf hakem-bilirkişileri tayinlerinden itibaren 7 gün içerisinde ve incelemeye geçmeden evvel, bir

üçüncü tarafsız hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla tespit ederler. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda anlaşamadıkları hadler dahilinde kalmak ve buna münhal olmak kaydıyla karar vermeye yetkilidir.

Üçüncü hakem-bilirkişi kararını müstakil bir rapor halinde verebileceği gibi, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte bir rapor halinde de verebilir. Hakem-bilirkişi raporları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Hakem-bilirkişi raporlarının beher ünite için tespit edilecek ziya ve hasar miktarlarından başka -hasarın belli veya muhtemel sebebini, hasarlı kıymetlerin hasardan bir gün önceki gerçek değeri ile yenileme değerini- tamir veya başka hususlar için faydalanılabilecek enkazın durumunu ve değerini de ihtiva etmesi gereklidir.

b. Taraflardan herhangi biri diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içerisinde hakem-bilirkişisini tayin etmez, yahut taraf hakem-bilirkişileri üçüncü hakem-bilirkişisinin seçimi hususunda 7 gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişisi veya üçüncü hakem-bilirkişisi taraflardan birinin talebi üzerine hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme başkanı tarafından tarafsız ve mütehassis şahıslar arasından seçilir.

c. Her iki taraf, üçüncü hakem-bilirkişisinin -bu şahıs ister taraf hakem-bilirkişilerince, ister yetkili mahkeme başkanı tarafından seçilecek olsun- sigortacının veya sigortalının ikamet ettiği veya hasarın meydana geldiği mahal dışından seçilmesini isteme hakkını haizdirler ve bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

d. Hakem-bilirkişiler, ölür, vazifeden çekilir veya reddedilir ise, ayrılan hakem-bilirkişi yerine yenisi aynı usule göre seçilir ve tespit muamelesine kaldığı yerden devam edilir. Sigortalının ölümü, tayin edilmiş bulunan hakem-bilirkişinin vazifesini sona erdirmeyez.

İhtisas yokluğu sebebiyle hakem-bilirkişilere yapılacak itiraz, bu şahısların öğrenildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde yapılmadığı takdirde, itiraz hakkı düşer.

e. Hakem-bilirkişiler incelemelerinde tamamen serbesttirler. H.U.M.K.'nun ve diğer mevzuatın hükümleri ile de bağlı değildirler.

f. Ziya ve hasar miktarının tespiti zımında hakem-bilirkişiler gerekli görecekları deliller ile hasar zamanında mevcut sigortalı malın ve değerinin tespitine yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar mahallinde incelemede bulunabilirler.

g. Hakem-bilirkişi veya hakem-bilirkişiler, yahut üçüncü hakem-bilirkişisinin ziya ve hasar miktarı hususunda verecekleri kararlar kesindir, tarafları bağlar. Eğer ziya ve hasar miktarı taraflarca tespit edilmemişse bir hakem-bilirkişi kararına dayanmadan sigortacıdan tazminat talep ve dava edilemez. Hakem-bilirkişi kararlarına ancak karar, ilk bakışta anlaşılır, yani aşikar olarak hakiki durumdan önemli bir şekilde farklı ise, itiraz edilebilir ve bunların iptali raporun tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde, hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

h. Taraflar tazminat miktarı hususunda anlaşamadıkça,

alacak ancak hakem-bilirkişi kararı ile muaccel olur ve zamanasını kesin raporun taraflarca tebliği tarihinden evvel işlemeye başlamaz. Meğer ki hakem-bilirkişilerin tayini ile T.T.K.'nın 1292. maddesindeki ihbar müddeti arasında 2 yıllık müddet geçmiş olsun.

- i. Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Üçüncü hakem-bilirkişisinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.
- j. Ziya ve hasar miktarının tespiti, teminat verilen rizikolar, sigorta bedeli, sigorta değeri, aşkın ve menfaat değeri altında sigorta, sorumluluğun başlangıcı, hak düşürücü ve hak azaltıcı sebepler hususunda bu poliçede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartlara ve bunların ileri sürülmesine tesir etmez.

Tazminatın Hesabı

Madde 14

Ödenecek tazminatın miktarı aşağıda yazılı esaslar dahilinde tespit edilir:

- a. Tamiri kabil hasar ve ziya (kısmi hasar) halinde:
Tazminat tutarı, ikame olunan yedek parçaların yeni bedelleri, işçilik masrafları var ise normal nakliye masrafları, sökme ve montaj masrafları, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil olmak üzere hasara uğrayan ünite veya birimin hasardan hemen önceki hal ve şartlarına getirilmesi için gerekli bedel ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir.
Tamirat dolayısıyla eski parça yerine yeni parça konulması sebebiyle tazminattan indirim yapılmaz. Tekrar faydalanılması mümkün olan parçaların (sovtaj) bedeli tazminattan indirilir.
- b. Sigortalı kıymetlerden birinin veya tamamının tam hasarı veya ziyayı halinde;
Tazminat tutarı, sigortalı kıymetlerin hasar anındaki yeni kıymetinden eskime ve aşınma payının ve kurtarılan değerlerin tenzili ve buna sökme masraflarının, var ise nakliye gümrük, vergi, resim, harç ve masrafları ve montaj masrafları ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir.
Yukarıda (a) fıkrasında belirtilen tamirat masrafları bu fıkra yazılı olduğu üzere tespit olunan tazminat tutarına muadil veya bundan fazla ise sigortalı kıymet tam hasara uğramış sayılır.
- c. Her bir hasarda, poliçe ve eklerinde sigortalı kıymetlerin hizalarında yazılı muafiyet, yukarıda (a) ve (b) bendine göre bulunacak tazminat tutarından indirilir.
- d. Sigortacının sorumluluğu her halde sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde veya eklerinde hizalarında yazılı sigorta bedeli ile sınırlıdır.
- e. Sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde yazılı sigorta bedeli bu kıymetlerin ne varlığına ne de değerine delil ve karine teşkil etmez. Bu bedel 4. maddeye göre hesaplanacak sigorta değerinden noksan olduğu takdirde tazminat tutarı, sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki nispete göre tespit olunur.

- f. Bu poliçe kapsamına giren herhangi bir hasar diğer bir sigorta poliçesi ile de temin edilmiş bulunuyorsa müşterek sigorta esasları uygulanır.
- g. Muvakkat tamirat masrafları, nihai tamirat masraflarının bir kısmını teşkil etmedikçe sigortalı tarafından deruhte edilir.
- h. Hasarla ilgili olarak herhangi bir ilave veya ilave mahiyetinde ve geliştirme masrafları bu poliçe kapsamına dahil değildir.

Tazminatın Ödenmesi

Madde 15

Sigortacı hasara uğramış sigortalı kıymeti veya bunların hasarlı parçalarını tamir ve ikame edebileceği gibi bunların bedelini nakden de ödeyebilir.

Sigortacı tazminat ödemelerini tamir ve ikame ile ilgili fatura ve dokümanları gördükten sonra yapacaktır.

Hırsızlık neticesi meydana gelen ziya ve hasarlarda;

Tazminat, hırsızlık iddiasının hakikate uygun olduğu hakkında kanaat istihsaline yarayan malumat ve vesaiğin sigortacıya verilmesinden itibaren bir ay sonra vacibütteydi olur.

Şayet, hak sahibi veya sigorta ettiren hakkında, polis veya adli makamlarca tahkikat açılmış ise, bu tahkikatın hitamına değin sigortacı tazminat tediyesini tehir edebilir.

Tazminatın ödenmesini müteakip çalınan sigortalı kıymetlerin tamamen veya kısmen ele geçirilmesi veya bunlar hakkında sigortalı tarafından bilgi edinilmesi halinde sigortalı, keyfiyeti yazılı olarak sigortacıya derhal bildirmekle yükümlüdür.

Sigortalı, ele geçirilen sigortalı kıymetler üzerindeki haklarını sigortacının talebi halinde ona devretmeye mecburdur. Ele geçirilen sigortalı kıymetler tam değerleriyle tazmin edilmiş bulunuyorsa sigortalı, ya tazminatı iade etmek veya bunları sigortacının emrine amade kılmakla yükümlüdür. Sigortalı bu husustaki kararını, sigortacı tarafından yapılacak talep tarihinden itibaren iki hafta zarfında vermek mecburiyetindedir. Sigortalı, kararını bu müddet zarfında vermediği takdirde, seçme hakkı sigortacıya geçer.

Ele geçirilen sigortalı kıymetler değerinin bir kısmı ile tanzim edilmiş bulunuyorsa, sigortalı tazminatı iade etmek suretiyle bunları muhafaza edebilir. Sigortacı tarafından yapılacak talep üzerine sigortalı, bu kıymetleri muhafaza etmek istediğini iki hafta zarfında bildirmese, sigortalı kıymetler, sigortacı ile anlaşarak açık artırma yolu ile satılır ve satış bedelinden satış masrafları indirildikten sonra kalan kısımdan ödediği tazminat tutarına isabet eden miktar sigortacıya ait olur.

Ele geçirilen sigortalı kıymetlerde çalınma dolayısıyla bir kıymet eksilmesi vukua gelmişse sigortacı bundan doğan zararı tazminle yükümlüdür.

Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 16

Sigortacı, ödediği tazminat miktarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı ve sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur.

Temin edilen rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar

halinde, sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedeli poliçede muhtelif birimler (ünite veya gruplar) itibarıyla ayrı ayrı gösterilmiş ve bu birimlerden (ünite veya gruplardan) biri veya birkaçı tam hasara uğramış ise bu birimlere (ünite veya gruplara) ilişkin sigorta teminatı, hasar tarihinde sona erer. Kısmi hasar halinde ise her birim (ünite veya grup) için tespit edilmiş olan sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, hasar tarihinden itibaren gün esaslı üzerinden prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktara çıkartılabilir.

Kısmi hasarlarda, taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğü tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Bırakma

Madde 17

Aksine sözleşme yoksa hasarlı mal sigortacıya bırakılamaz.

Çeşitli Hükümler

Vergi, Resim, Harç ve İdare Masrafları

Madde 18

Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak kanunlara göre sigorta ettirene yüklenmiş veya yüklenecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 19

Sigorta ettirenin veya sigortalının ihbar ve tebliğleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Hasar ihbarları veya tamire başlamaya ait ihbarların en seri yolla yapılması şarttır.

İhbar yapılmadan tamirat işlemine başlanmayacaktır.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 20

Sigortacı, sigortalıya ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 21

Bu poliçeden doğan ihtilaflar sebebiyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta akdine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu veya hasarın vukua geldiği, sigorta şirketi tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgahının bulunduğu yerin ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemesidir.

Zamanaşımı

Madde 22

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler 2 yılda zamanaşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 23

Bu genel şartlara, varsa bunlara ilişkin klostara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.